Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Nota actief openbaar
Ja

SG
Dir. Macro-Eco. Vraagst. en Arbeidsmarkt
afdeling Beroepen en Innovatie

Opgesteld door
[redacted]

Aan Minister LJS [redacted] 4-10-26

Deadline: versturen vóór 5 oktober

nota

TER BESLISSING

Verzamelbrief Wet BIG 2026

Datum
15 september 2026

Kenmerk
4534585-1105062-MEVA

Bijlage(n)

1. Aanleiding

In deze Verzamelbrief informeert u de Tweede Kamer vóór de begrotingsbehandeling van VWS over ontwikkelingen van het afgelopen jaar op het terrein van de Wet BIG.

2. Geadviseerd besluit

Wij adviseren u om bijgaande Kamerbrief te ondertekenen en deze vóór de begrotingsbehandeling van VWS naar de TK te zenden.

3. Kernpunten

In de inleiding van de brief gaat u in op het uitgangspunt van de Wet BIG om alleen beroepen en handelingen wettelijk te reguleren die vanuit patiëntveiligheid en kwaliteit strikt noodzakelijk zijn. Ook benadrukt u de mogelijkheden van de opdrachtregeling in de Wet BIG. U gaat vervolgens in op volgende twee thema's:

1. *Toekomstbestendige Wet BIG*

Onder dit thema informeert u de Kamer over de verdere ontwikkeling en actualisering van het wettelijk kader van de Wet BIG. Daarbij gaat u in op:

- Ontwikkelingen rond de structurele, adviserende rol van het Zorginstituut
- Opname van de medisch hulpverlener acute zorg (MHAZ) en de klinisch fysicus (KF) in de lijst van registerberoepen
- De evaluatie van het tuchtrecht
- De ontwikkeling van een duurzaam BIG-register
- De tarieven voor BIG-producten en -diensten

2. *Benutten van ieders talent*

Onder dit thema staat het beter benutten van de beschikbare capaciteit en deskundigheid in de zorg centraal. U informeert de Kamer over:

- Periodieke registratie in het BIG-register bij nadere pensionering
- Doorontwikkeling periodiek registratiecertificaat fysiotherapeuten
- De mogelijkheden voor samenwerking met het informele netwerk
- De inzet van buitenslands gediplomeerden
- Buitenlands gediplomeerde artsen
- Buitenlands gediplomeerde tandartsen
- Ontwikkelingen in de cosmetische sector

- Ontwikkelingen rondom de mondzorg
- Zeggenschap

Ad 1. Toekomstbestendige Wet BIG

De ontwikkelingen rond de structurele adviserende rol van het Zorginstituut Nederland naar aanleiding van het advies van de Gezondheidsraad
U meldt dat voor de structurele adviserende rol van het Zorginstituut geen aanpassing van wet- of regelgeving nodig is. Het Zorginstituut voert deze taak uit op grond van artikel 66f van de Zorgverzekeringswet en werkt momenteel aan het richtinggevende kader van de Gezondheidsraad dat naar verwachting voor de zomer van 2027 gereed is. Ook de periodieke herbeoordeling van BIG-beroepen wordt onderdeel van deze nieuwe taak.

De opname van de medisch hulpverlener acute zorg (MHAZ) en de klinisch fysicus (KF) in de lijst van registerberoepen
U meldt dat u de Kamer op 21 september jl. nader heeft geïnformeerd en dat u ten aanzien van de voorbehouden handeling *'handelingen waarbij gebruik wordt gemaakt van radioactieve stoffen of toestellen die ioniserende stralen uitzenden'* de uitleg van het Zorginstituut volgt. Daarnaast meldt u dat uitvoering wordt gegeven aan de amendementen van het lid Maeijer en het lid Vervuurt. De werkterreinen van de klinisch fysicus worden in een algemene maatregel van bestuur geregeld en deze zal worden voorgehangen aan beide Kamers. De voorbereiding van de algemene maatregel van bestuur voor de MHAZ is al verder gevorderd en wordt ter advisering voorgelegd aan de Raad van State.

De evaluatie van het tuchtrecht
U meldt dat u in gesprek bent met de beroepsverenigingen, de IGJ, tuchtcolleges en tuchtklachtfunctionarissen over de twee toekomstscenario's uit de evaluatie. U geeft aan dat u de komende periode de kansen en risico's die zijn benoemd én het tweede scenario nader onderzoekt. Bij dit scenario richt het tuchtrecht zich uitsluitend op de corrigerende werking en wordt de lerende werking buiten het tuchtrecht georganiseerd.

De ontwikkeling van een duurzaam BIG-register
U meldt dat het CIBG werkt aan een toekomstbestendig en klantvriendelijk BIG-register. De digitale aanvraag voor een verklaring van vakbekwaamheid en erkenning van beroepskwalificaties voor buitenlandse gediplomeerden is inmiddels beschikbaar. Alle zorgverleners kunnen zich naar verwachting eind 2026 digitaal registreren via het nieuwe systeem. Het volledige nieuwe BIG-register wordt in 2028 opgeleverd.

De tarieven voor BIG-producten en -diensten
U meldt dat de tarieven voor diverse BIG-producten en BIG-diensten per 1 januari 2027 worden gewijzigd, met als doel het BIG-register meer kostendekkend te maken. Hiervoor zijn het Verzamelbesluit BIG en de Verzamelregeling BIG in voorbereiding. De tarieven worden voortaan jaarlijks geïndexeerd op basis van de consumentenprijsindex. U verwacht dat het besluit en de regeling vóór 1 november 2026 worden gepubliceerd in de Staatscourant.

Ad 2. Benutten van ieders talent

Periodieke registratie in het BIG-register bij nadere pensionering
U benoemt het belang om BIG-geregistreerde zorgverleners na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd zo lang als mogelijk voor de zorg te behouden. U geeft aan het CIBG te vragen deze zorgverleners actief te informeren over de mogelijkheden zodat de periodieke registratie niet als onnodige drempel wordt ervaren.

Doorontwikkeling Periodiek Registratie Certificaat fysiotherapeuten
U meldt dat is onderzocht hoe het Periodiek Registratie Certificaat (PRC) voor fysiotherapeuten toekomstbestendiger en toegankelijker kan worden gemaakt. U biedt dit haalbaarheidsonderzoek aan de TK aan. U bent over de vormgeving, o.a. spreiding in het land, plaats- en tijdsafhankelijk, in gesprek met de Studie Richtingsoverleg Opleidingen Fysiotherapie (SROF).

De mogelijkheden voor samenwerking met het informele netwerk
U benadrukt het belang van goede samenwerking tussen zorgverleners en het informele netwerk, waaronder mantelzorgers en vrijwilligers. U meldt dat samen met MantelzorgNL en V&VN communicatiemateriaal is ontwikkeld over de mogelijkheden en verantwoordelijkheden bij het uitvoeren van zorghandelingen door het informele netwerk. Daarnaast wordt op dit moment aan een brochure gewerkt met praktijkvoorbeelden en concrete handvatten voor zorgorganisaties om deze samenwerking met het informele netwerk verder vorm te geven.

De inzet van buitenslands gediplomeerden
U meldt dat twee visuals worden ontwikkeld om buitenslands gediplomeerde zorgverleners en werkgevers te informeren over de mogelijkheden om in Nederland in de zorg te werken, waaronder de mogelijkheden van de opdrachtregeling tijdens de erkenningsprocedure. De visuals worden naar verwachting begin volgend jaar verspreid. Daarnaast verkent u naar aanleiding van de aangenomen motie Vervuurt de mogelijkheid van een leenfaciliteit voor zorgverleners die de BI-toets moeten afleggen. Tot slot heeft u n.a.v. de motie Coenradie het CIBG en de IGJ gevraagd om informatie over de aantallen, doorlooptijden en signalen over patiëntveiligheid bij de BIG-erkenningsprocedure.

Buitenlands gediplomeerde artsen
U meldt dat de capaciteit van de beroepsinhoudelijke toets (BI-toets) voor buitenlands gediplomeerde artsen per 1 maart 2027 wordt uitgebreid van 72 naar maximaal 120 plekken. Hierdoor wordt de wachttijd naar verwachting met ongeveer een jaar verkort. Om deze uitbreiding mogelijk te maken, wordt de eigen bijdrage per arts verhoogd naar 75 procent van de kostprijs, in plaats van de eerder aangekondigde 50 procent. Het tarief bedraagt daarmee per 1 maart 2027 € 5.371,50. Hiermee beschouwt u de motie Vervuurt als uitgevoerd.

Buitenland gediplomeerde tandartsen
U meldt dat het tarief voor de BI-toets voor buitenslands gediplomeerde tandartsen per 1 maart 2027 wordt verhoogd naar 50 procent van de kostprijs (€ 2.733,25). Omdat er geen wachtlijst is, wordt de toetscapaciteit niet uitgebreid. Vanaf 1 maart 2028 gaan aanvragers de volledige kosten van de BI-toets voor artsen en tandartsen zelf betalen.

Ontwikkelingen in de cosmetische sector
U meldt dat plastisch chirurgen en cosmetisch artsen op grond van de Wet BIG bevoegd zijn om midden complexe handelingen uit te voeren. U geeft aan dat de verantwoordelijkheid voor het opstellen van bekwaamheidseisen bij het veld ligt en dat het Zorginstituut voor zichzelf geen rol hierbij ziet. Ingrijpen leidt namelijk niet tot bekwaamheidseisen die door het veld worden gedragen. U benadrukt dat het uitgangspunt *'bevoegd, mits bekwaam'* geldt en de verantwoordelijkheid van zorgaanbieders voor goede en veilige zorg hierbij leidend is. U geeft aan dat de meldingen bij de IGJ vooral gaan over laag complexe handelingen. Daarom zet de IGJ naast toezicht en handhaving in op het informeren van consumenten.

Ontwikkelingen rondom de mondzorg
U meldt dat de NVM en KNMT, mede met financiële steun van uw ministerie, werken aan concrete afspraken over het uitvoeren van voorbehouden handelingen door mondhygiënisten. Hierbij staan de kwaliteit en patiëntveiligheid voorop en wordt rekening gehouden met de specifieke deskundigheid van mondhygiënisten en tandartsen. De beroepsverenigingen streven ernaar de afspraken voor het einde van het jaar aan hun leden te presenteren.

Zeggenschap
U meldt dat het versterken en structureel borgen van zeggenschap van medewerkers in zorg en welzijn primair de verantwoordelijkheid van werkgevers is. U licht toe dat VWS de sector de afgelopen jaren tijdelijk financieel heeft ondersteund via onder meer de *subsidieregeling Veerkracht en Zeggenschap* en de *Landelijke Monitor Zeggenschap*. De resultaten van de subsidieregeling en de monitor worden met de Kamer gedeeld. Ook blijft u professionals betrekken bij de ontwikkeling van beleid, onder meer via het jaarlijkse VOICE-event, de klankbordgroep Zeggenschap en de online community *'Zorg en welzijn denkt mee'*.

4. Toelichting

a. Financieel-economische gevolgen, arbeidsmarkteffecten en regeldrukeffecten

Het uitgangspunt van de Wet BIG, het zogenoemde 'nee, tenzij principe' is bedoeld om de vrijheid in de beroepsuitoefening zo min mogelijk te beperken. Beroepen worden alleen in de wet opgenomen als dit noodzakelijk is vanuit patiëntveiligheid en kwaliteit. Dit uitgangspunt borgt tegelijkertijd maximale flexibiliteit op de arbeidsmarkt en inzet van zorgpersoneel.

b. Juridische aspecten

De beleidskeuzes zoals deze in de Kamerbrief zijn vermeld zijn juridisch haalbaar.

c. Politieke en maatschappelijke context

Op 2 september jl. vond het plenair debat plaats over het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet BIG in verband met het opnemen van de medisch hulpverlener acute zorg en de klinisch fysicus in de lijst van registerberoepen (Kamerstuk 36 832).

5. Afstemming

De Kamerbrief en nota zijn afgestemd met WJZ en FEZ. Specifieke onderdelen uit de brief zijn afgestemd met het Zorginstituut, CIBG, CBGV, IGJ, ESTT en veldpartijen.

6. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Tot de persoon herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.